

[Per Federspiel.]

I disse mellemliggende tolv dage er der unægtelig indtruffet begivenheder, som stiller dette øjebliksbillede i et andet perspektiv end for 2 uger siden. Ingen kan jo i dag med sikkerhed bedømme, hvilke virkninger devalueringen af sterling og en række andre sekundære valutaer vil få for den europæiske integrationspolitik. Vil det fremme udviklingen i Europa, hvad den franske statschef jo hidtil har ment, eller vil det yderligere vanskeliggøre, for ikke at sige umuliggøre den, hvad han jo nu efter pressekonferencen i går synes at give udtryk for?

Disse udtalelser fra den franske statschefs side i den meget sparsomme form, hvori vi hidtil har kunnet læse dem — og de er vel langtfra fuldstændigt refereret — må vække den største foruroligelse med hensyn til den fremtidige europæiske udvikling. Betyder det, som man må udlede det af referaterne, at døren definitivt er slået i for en udvidelse af Fællesskabet, at de Gaulle med andre ord overhovedet ikke vil diskutere nogen anden form for et europæisk fællesskab end det, der stort set bygger på Karl den Stores gamle rige — et kontinentalt Europa under fransk dominans? Eller betyder det slet og ret, at man fra fransk side nu har taget stilling til ikke at ville åbne forhandlinger om optagelse af England i Fællesskabet?

Se, disse udtalelser harmonerer meget dårligt med den franske regerings gentagne udtalelser om, at man ikke ville anvende det veto, som hvert enkelt land har ifølge Romtraktatens artikel 237, og de harmonerer tillige dårligt med de betingelser, som man ved forskellige lejligheder fra fransk side har opstillet for at åbne forhandlinger.

Jeg har med tilfredshed set økonomi- og markedsministerens udtalelser i anledning af de Gaulles pressekonference og har noteret, at ministeren allerede i morgen eller måske allerede i dag begiver sig til Paris for på samme måde som den engelske regering at fastholde det danske ønske om optagelse i fællesmarkedet, og at vi fra dansk side må forlange klarhed om, hvad meningen egentlig har været med den franske regeringsudtalelse.

Nu er det jo ikke meningen ved denne lejlighed at føre en egentlig markedsdebat, men jeg tror, denne nye situation, der er

opstået efter de Gaulles pressekonference, gør det nødvendigt, at vi overvejer vor politik. Forholdet i 1967 er jo et andet, end det var i 1962-63. Dengang stod en række lande, de samme som nu, som forhandlere, der ville undersøge mulighederne for en dansk indtræden og for de forskellige landes indtræden i Fællesskabet. I dag er det anderledes. I dag har vi direkte gjort vor egen stilling til de vilkår, man må kunne forvente, op. Det er med andre ord de ansøgende lande, der i dag er i offensiven, og fællesmarkedet, som er i defensiven. Jeg tror, det var hr. Per Hækkerup, der ved en anden lejlighed udtalte det på den måde, at mens man tidligere fra de seks landes side fandt, at ansøgerne ikke var modne til optagelse, er erkendelsen nu fra de seks landes side, at Fællesskabet ikke er modent til at optage nye medlemmer. Men alt dette bevirker, at vi jo også fra dansk side må foretage en nyvurdering af vor politik, og det er min opfattelse, at de ansøgende lande nu vil stå stærkere netop ud fra det synspunkt, at det er en offensiv, det drejer sig om. Hvis vi hver for sig og ganske selvstændigt fører vore forhandlinger, så vil man nemlig kunne komme til bunds i, hvad betingelserne er, om der er varierende betingelser for de enkelte lande, om der er økonomiske betingelser for visse lande og politiske betingelser for andre lande. Jeg tror, det vil være nyttigt, at der her tages et meget klart initiativ til at klargøre grundlaget for selve forhandlingerne, men jeg går ud fra, at udenrigsministeren vil have noget at bemærke om regeringens vurdering af disse udtalelser, sådan som de nu foreligger.

Det andet punkt, der jo er sket en ændring i, er den ophedede situation omkring Cypern, som vel nok kulminerede i sidste uge, men som understregede betydningen for Europas sikkerhed af den politiske stabilitet i det østlige Middelhav. Ministeren rettede på dette punkt alene sin opmærksomhed mod den arabisk-israelske konflikt og den hermed beslægtede konfrontation af supermagternes interesser i området. For os må det være sådan, at bevarelsen af freden mellem to NATO-partnere er et ganske afgørende spørgsmål, som burde kunne finde sin løsning inden for de europæiske institutioner, hvis vi evner at benytte dem efter deres hensigt. Det har jo været en af svag-